

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Conceptvs Chronographicvs De Concepta Sacra Deipara

Zoller, Joseph

Augustæ, Anno 1712

XLI. Pete Mater mea! neque enim fas est, ut avertam faciem tuam. 3. Reg.
c. 2. v. 20.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75950](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75950)

§. 6. *Antiquitas.*

279. PHERENICA, ob FILII generositatem, Legi non sVbDita.

Pulcherrimâ Helenâ, Jovis (ut aiunt) Filiâ, Castoris atque Polucis sorore, jamjam raptâ à Paride, tam præstanti specie in ardentissimos erga eam amores illecto, refert Ælianus *Lib. 10. c. 1.* universalem contra Mulieres Legem emanâsse, ut nulli earum impostèrùm liceret, ludis publicis, specialiter ijs, quos Olympicos vocabant, interesse, quæ Lex, per totam Græciam, mulieribus sanctè observanda proponebatur. Erat autem Pherenicæ, Matronæ cuidam, tam formâ, quàm Sanguinis nobilitate conspicuæ filius, non generositate tantùm, sed & singulari Olympicorum exercitiorum peritiâ insignis, fortis artubus, in cursu velox, in congressibus præ reliquis animosus. Cùm igitur Pherenica, Mater ejus, ob allegatam communem Legem, in mulieres latam, sæpiùs à dictis spectaculis repelleretur, tanta ob Filium argumenta, causasque coram Magistratu Atheniensî adduxit, ut singularibus Filij meritis in medium productis, à Lege communî absoluta, ac privilegiata, Ludis tam Olympicis, quàm alijs, ut antehac, pro libitu, interesse sit permissa.

Raptâ jamjam à diabolo, infernalî Paride, pulcherrimâ Helenâ, primâ nimirùm, ac originalî primi hominis innocentîâ, quantocyùs in Legem transijt, omnibus omninò hominibus, ex Adamo descensuris, eandem culpam tanquam propriam imputandam, nullique impostèrùm licere, in hunc mundum ingredi, nisi talî infectum labe, quæ omnem ad Cælos aditum occludit. Hæc Lex non per unam tantùm Græciam, aliamvè Provinciam, sed per universum Orbem indispensabiliter hodie dùm est observanda. Sed ecce! opposuit se Cœlestis Pherenica, MARIA, Unigeniti DEI Filij electa in terris Mater. Hæc tanta, ob filium ex se nasciturum, passurumque, argumenta, ac causas coram Sacratissimo Divinæ Triados Magistratu adduxit, ut perpensis tanti Filij infinitis meritis, tam digna ejus Mater à Lege illâ communi gratiosissimè fuerit absoluta, ac ne in Conceptione communem labem contraheret, singulariter privilegiata.

§. 7. *Anagramma.*

EVa seCVnDa, MIRè IntaCta. 280

Gaude Eva, spinâ malorum mirè intacta!

Versio litteralis

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS XLI.

§. I. *Scriptura.*

281. A Matre regIs, CVr aVer-
tenDa faCIes?

3. Reg. c. 2. v. 20. *Pete Mater mea! neque enim fas est, ut avertam faciem tuam.*

Introgresâ aliquando ad Regem Salomonem Bethsabeâ, Matre ejus (ut refert S. Scriptura) surrexit quantocyùs Rex, in occursum ejus, taliterque eam est allocutus: *Pete Mater mea! neque enim fas est, ut avert-*

avertam faciem tuam, &c. En! quanto in honore Mortalium ille sapientissimus Matrem habuerit? ut surgere in occursum ejus, coronatus licet Rex, minimè dubitaret, indignum omninò existimans, eam extra Thronum collocari, Filio solo Regale folium occupante: summum præterea nefas crederet, ejus avertere faciem, à quâ, post DEUM, vitam acceperat. Observabat nimirum Salomon ipsissimam filialis reverentiæ regulam, à Tobia seniore, filio quondam suo tam sollicitè inculcatam: *Honorem habebis Matri tuæ, omnibus diebus vitæ ejus.*

Quâ ergo ratione credendum, illum, de quo Sacræ testantur paginæ: *Ecce! plus quàm Salomon hic*, unigenitum æterni Patris Filium, nunquam avertisse faciem suam ab eâ, cujus Filius nasci decreverat in terris? à quâ tamen avertere faciem omnino debuisse, si vel unico momento, labem aliquam in Sanctissimâ ejus animâ observasset. Dicendum ergo potiùs, ac firmiter credendum, surrexisse quantum Cœlestem hunc Regem, in occursum MARIÆ, jamjam in gratioso Divæ Annæ utero concipiendæ, primoque confestim momento, ab omni eam maculâ, cæteroque necessariò incurrendâ, specialissimè protexisse. Sic enim decebat dignitatem DEI, qui futurus ejus erat Filius: sic etiam decebat dignitatem talis Matris, à quâ filialem avertere faciem, quis fas esse dixerit? Nec silentio hinc prætereunda mira illa Evangelistæ narratio: Cum enim pientissimo quondam Salvatore nostro à quibusdam dictum fuisset, Matrem ejus, & fratres foris expectare: *Ecce Mater tua, & fratres tui foris stant, quærentes te*, nil aliud repofuisse Christum, Matthæus commemorat, quàm quòd interrogarit: *Quæ est Mater mea, & qui sunt Fratres mei?* Quibus attentius consideratis, non immeritò turbari quis posset, primòque intuitu facile sibi persuasum habere, Salvatorem nostrum hinc minùs fe-

se attentum circà Matrem, aliàs dilectissimam gessisse, ejusdemque curam, hoc in casu, perexiguam demonstrasse. Verùm enimverò longè aliter visum fuit Chrysofostomo, hiscè in rem nostram aureis vocibus disserenti: *Quæ est Mater mea, & fratres mei?* Non quòd Matrem contemneret, ait, absit! sed ut maximè utilitati consuleret, neque occasionem daret, ut quispiam de seipso abjectum conjectaretur; nam si aliorum curam habebat, & dignâ se opinione illos imbuere moliebatur, longè magis id in Matre curasset; cum enim consentaneum sit, MARIAM utpote Matrem priores sibi partes vindicasse, &c. En! quomodo contendat Chrysofostomus, ostendere, MARIAM nullatenus à Filio repulsam fuisse; cum tale, ad id confirmandum, depromat argumentum: Christus Dominus aliorum curam habuit: Ergò longè meliùs hoc circa Matrem præstitit; cum consentaneum omninò fuerit, MARIAM utpote Matrem priores sibi partes vindicasse. Ut proinde ex aureâ hactanti Doctoris conclusione, simile ad rem nostram subsumere argumentum non dubitem: DEI Filius primos parentes in gratiâ, justitiâ, & sanctitate produxit: ergo potiori jure hoc circa Matrem suam curavit, cum consentaneum itidem fuerit, ut non negaret Matri, quòd alijs concesserat, & ex adducto paullo antè Salomonis Regis exemplo, jam tum fas visum non fuerit, ut à Matre Regis facies aliquando averteretur. Ad hanc ergo non æterni tantùm Regis, sed & nostrum similiter omnium Matrem benignissimam, MARIAM, facies modò nostras convertamus: hanc Matrem pulchrâ dilectionis ex toto cordis affectu diligamus: ab hac Matre gratiæ, augmentum gratiæ impetrare, ab hac Misericordiæ Matre consequi misericordiam studeamus! nec enim illa fas esse existimat, maternam avertere faciem, ab omnibus ad se devotè recurrentibus.

Tom. 3.
hom. 20
in Jo.

Tob. 4.
v. 3.

Luc. 15.
v. 31.

Math. 12.
v. 47.

v. 48.

§. 2. *Authoritas.*

282. EVthIJMII De ConCeptione opInIo.

MARIA est altior, & superior quâvis re creatâ, tam quæ sub aspectum cadit, quàm quæ non cadit, quæ est pura, impolluta, intacta, Patris, qui nec videri, nec comprehendi potest, ab omni reprehensione aliena, & pulcherrima Sponsa. Orat. in adorationem vener. Zonæ Deip. c. 8.

§. 3. *Ratio.*

283. REDeMptIo, pLVs VaLet CreatIone.

REdemptio generis humani majoris est excellentiæ, quàm ejus creatio; cum in illâ, non autem in hac, Verbum Divinum caro factum fuerit, & pura creatura in Matrem DEI electa, & præelecta, supra omnes homines, & Choros Angelorum exaltata fuerit. Sed si Beata Virgo, ut omnes reliqui homines, contraxisset peccatum originale, ipsâ Creatio excederet in perfectione Redemptionem. Ergo Beata Virgo non contraxit peccatum Originale. Min. Prob. Natura primorum nostrorum parentum fuit creata, nullis antecedentibus meritis, sine peccato, in gratiâ: Ut ergo huic excellentiæ Redemptionis coæquetur, vel ut eam superet, salvari aliter non potest, nisi per hoc, quòd etiam aliqua creatura fuerit redempta, redemptione præservativâ, ex meritis Christi, sine peccato, in gratiâ, nullis præcedentibus proprijs meritis. Sed si Beata Virgo contraxisset peccatum originale, nulla ampliùs creatura assignari posset, quæ simili modo esset redempta. Ergo &c.

§. 4. *Historia.*

284. VæqVe, ob honoreM ConCeptionIs, oranda.

LAudanda summoperè, ac valde celebranda est, Concionatoris il-

lius, in Civitate Aquilanâ, habita quondam ad populum exhortatio, id studiosè persuadentis, ut in omnî tribulatione, Auditores Beatissimam deprecarentur Virginem, quatenùs eos liberare dignetur, ob honorem, ac reverentiam immaculatæ suæ Conceptionis. Experta est salubrem Concionis hujus effectum mulier quædam, quæ finito tam Sermone, quàm reliquo Divino officio, domum reversa, filium ibi suum, quem unicum habebat, furijs plenum invenit, gladio districto sibimetipsi necem inferre paratum: eò nempe nefarius ille homo desperationis devenerat. Quid hic plena terrore mater? clamare certè illa, ac obsecrare, ne in DEUM simul, ac in seipsum impius, violentas inferat manus vitæ, cujus non haberet dominium. Non audit tamen maternas preces furiosus filius, imò gladium hinc inde discutens, in fugam se recipit. sed ecce! currendo corruit, spectante matre, & quidem super ipsum gladium, quem ad pectus positum furibundus tenuerat, prostermitur. Vix casum mulier observavit, cum statim, mente ad MARIAM elevatâ (ut à Concionatore paulò antè didicerat) ob honorem, ac reverentiam immaculatæ suæ Conceptionis, eandem rogavit, ut à tanto tum corporis, tum animæ periculo, suum defendere filium, pia Mater dignaretur. Nec certè inanis fuit persoluta ob honorem Conceptionis oratio; cum enim gladius omnia vestimenta, imò & indusium penetrasset, sicque ad nudam usque carnem cadentis filij pertransisset, adeò sese confestim reflexit, ut mollissimæ instar ceræ effectus, ad tam potentes matris ad MARIAM preces, nullam furenti filio læsionem intulerit. Ne-

varinus, Umbrâ Virgin. excurs. 17.

pagina 63.

**
*

§. 5. *Symbolum.*

285. *MaRia pVrè ConCepta,*
TVba-ROsa oDorIfera.

Flos superans candore nivem, quem vèrtice celsò
Forma probat, mitò replet odore Domum.
Flos sine labe, nivem superans candore, *MARIA*
Et Cœli, & terræ replet odore Domum.

Sicut odor agri pleni, cui benedixit Dominus.
Genes. c. 27. v. 27.

§. 6. *Antiquitas.*

286. *CorIoLanI, In Iras aCCensI,*
oCCVrrente proprîâ Matre,
pLaCatIo.

Cum Marcius ille Coriolanus (te-
ste Livio l. 2. & Valer. Max. l. 5.
r. 4.) Urbe Romanâ turpiter proscri-
beretur, mox Volscis Romanorum
hostibus junctus, ingentî Patriam
suam cinxit exercitu, illatam sibi in-
juriam sanguine ulturus, Urbemque,
si Superis placuisset, funditùs everfu-
rus. Hinc terror undique ingens;
præsertim, cum perspectam optimè
haberent Romani, singularem homi-
nis bellicosi industriam, cujus furias
ardentes pertimescebant universi.
Tandem Senatus, timores inter, ac
tumultus, ad mitiora consilia effera-

tum hominis animum pertracturus,
Consularem ad eum legationem dimi-
sit, quâ ille protinùs rejectâ, indig-
nos, inquiebat, Romanos esse ami-
citiâ illius, quem priùs ipsi, tanquam
hostem, adeò probrosè expulissent:
Ensem proinde suum portas aperturû,
quas cives sibi occlusissent: castris il-
li maturè excederent, nî ut explora-
tores tractari vellent. Re, hunc in
modum, minùs prosperè à legatis per-
fectâ, Senatus majori, ac honorati-
ori missione, hominem placandum
censuit; submitit igitur Pontifices,
Sacro habitu indutos, pluresque in
dignitatibus publico sumptu constitu-
tos, qui tamen nihilò ampliùs cæteris
efficientes, similiter cum minis, di-
risque rejecti sunt. Ultimum tandem
erat in Matre consilium; Hæc enim
ad castra Filij inimica procedens, ma-
ternam ob reverentiam, non loqui
tantùm permisâ, sed humanissimè
fuit excepta. Verba, quæ protulit,
pauca erant, sed ponderosa; ajebat
enim: *Coriolane, Fili mi! Ego te oro,*
ne bellum inferas Patriæ: obisflo Mater tue
violentiæ; aut igitur me priorem, resisten-
tem tibi Matrem, tuâ manu furibundus
obtrunca, & tunc in Patriam belligera,
aut, si scelus perhorrescis, cede, & ultro,
Fili! dona hanc Matri gratiam! Quid
hîc ageret Coriolanus? Profiliens cer-
tè è sellâ, Matremque complexus,
post multas lachrymas exclamavit:
Vicisti Mater! Vicisti iram meam! Patri-
am, quamvis meritò mihi invisam, precibus
dono tuis. Dixit, & reducto quanto-
cyùs exercitu, Patriam vix non metu
exanimatam, omnî periculo absol-
vit.

Eodem prorsùs modo, cùm Do-
minus DEUS, ex animâ neo-creati
hominis, per unam peccantis Adæ
inobedientiam, fædè pelleretur, mox
injuriâ ulturus, totamque ejus po-
steritatem æternùm Cælo proscrip-
turus, peccatum immisit originale: hîc
Divinam placatura Nemefin Protopa-
rentis stirps, nihil effecit, & quamvis
viros cæteroquin justissimos, Noë-
mum,

num, Abrahamum, Isaacum, Josephum, Moysen, &c. mediatores adduxerit, tamen & illi, quoad hanc maculam, & ipsis olim inhaerentem, rejecti, reinfectâ, dimissi sunt, quousque MARIA, Verbi Divini electa Genitrix, suâ in Conceptione, obviâ procedens, maternam ob reverentiam, humanissimè excepta, non tantum violentiæ dicti peccati generosè obstitit, utpote singulariter ab eo præservata, verum etiam per illam, ejusdemque benedictum ventris Fructum, tota Patria, id est, totum humanam genus à Divinâ vindictâ fuit conservatum; ac si dicere voluisset

DEUS: *Vicisti Mater iram meam, nec ad momentum tibi irascer: insuper & reliquos Adæ filios, licet mihi invisos, dono precibus tuis, si tamen, ut sanguine meo redempti, ita lavacro Baptismatis abluti, de novo peccare desierint, &c.*

§. 7. *Anagramma.*

Libera, aC tVta, à LapsV 287.
ADaMI.

Regina mirè tuta, à lapsu communè Adæ!

Versio litteralis.

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS XLII.

§. I. *Scriptura.*

288. In hoc templo, sine Labe
Concepto, CVncta
aVro teCta.

3. Reg. c. 6. v. 22. *Porrò nil erat in Templo, quod non auro tegetetur.*

Cum celeberrimum tandem illud, ac præstantissimum Salomonis Templum, Divino Nomini extruendum susciperetur, c. 5. v. 17. præcepit ante omnia Rex, ut tollerent lapides grandes, lapides pretiosos in fundamentum Templi. Porrò (ut Sacra refert Historia) Nil erat in Templo, quod non auro tegetetur. Sed & totum altare Oraculi texit auro. Insuper & pavimentum Domus texit auro, intrinsecus, & extrinsecus. Si deinde scire cupias, quot anni in extruptione sumptuosissimi hujus Templi fuerint consumpti? ecce Scripturam! *edificavitque eam annis septem.* Cæterum implente hoc Templum gloriâ Domini, quis explicet Majestatem? Audi iterum Sacrum Histo-

ricum, hæc referentem: *Et non poterant Sacerdotes stare, & ministrare propter nebulam: impleverat enim gloria Domini Domum Domini.* Quid dicam de solennitate Dedicationis? *Mastravit certè Salomon hostias pacificas, quas immolavit Domino, boum viginti duo millia, & ovium centum viginti millia. Et dedicaverunt Templum Domini Rex, & Filij ejus.* Verbo: *Fecit Salomon in tempore illo Festivitatem celebrem, & omnis Israël cum eo.* Tandem apparens Salomoni Dominus, ut suum in hac splendidâ Templi extruptione beneplacitum ostenderet: *Sanctificavi, ait, Domum hanc, quam edificasti, ut ponerem Nomen meum ibi in sempiternum, & erunt oculi mei, & cor meum ibi cunctis diebus.*

Verum à Templo hoc Salomonico, ad aliud Templum, longè splendidius, incomparabiliter pretiosius, totum quantum aureum convertamur. Cum enim *Templum Virginale*, MARIA, à mellifluo Bernardo, & alijs sic intitulata, Divino Nomini, id est, JESU, ex eâ nascituro, à Divinâ Sapientiâ extrueretur, ante omnia con-